

[Lundberg.]

til Landbrugsministeren og saa bede ham undersøge Sagen.

Jeg skal dernæst gøre en Bemærkning til det ærede Medlem Hr. H. C. Hansen, som udtalte, det staar Sp. 854: „Det ærede Medlem Hr. Lundbergs Naturel er for mig at se af den Beskaffenhed, at han let lader sig provokere op til at bruge ret stærke Ord.“ Og han siger vedrørende min Omtale af disse Forhold — det maa vel være Forholdene i Aalborg Amt, der hører det ærede Medlem jo hjemme —, at en nærmere Undersøgelse efter hans Mening er i høj Grad nødvendig, inden man kan tillade sig at give Tilslutning til den Tale, jeg holdt. Jeg takker naturligvis det ærede Medlem Hr. H. C. Hansen for denne Elskværdighed, som han her lader komme til Orde; det er vel hans Haab, at jeg efterhaanden skal blive et bedre Menneske og ikke i saa høj Grad som hidtil lade mig provokere op af saadanne Smaating, som her er Tale om.

Nu indrømmer jeg naturligvis, at naar det ærede Medlem her fra Tingets Talerstol svinger sig op til et Overfald paa Restauratoren paa Fredericia Banegaard, fordi hans Kaffe ikke er saa god som den, det ærede Medlems Kone laver derhjemme i Krogstrup, er det jo en Sag, der for Folk og Land har en ganske anden Betydning, end om nogle Husmænd er blevet klædt af.

Det ærede Medlem Hr. H. C. Hansen vilde have en nøje Undersøgelse. Ja, den kan han faa Lov til at anstille naar som helst; jeg har nede paa min Plads Sagens Akter, alle Udskrifter af Forhørene, alle Vidneudsagn, Domsprotokollen fra Vestre Landsret og fra Højesteret, og medmindre det ærede Medlem vil sigte mig for at have citeret falsk af Højsteretsdomsprotokollen, er der jo i Grunden liden Aarsag for ham til at ville undersøge Sagen. Thi hvis ikke han vil sigte mig for det, tror jeg, han vil indrømme mig, at de Forhold, som der slaas fast, kommer man virkelig ikke udenom.

Det siges nemlig udtrykkelig i Højsterets Domsprotokol, at efter det foreliggende maa det anses for godtgjort, at Bygningerne straks efter Opførelsen har lidt af væsentlige Mangler, og at navnlig Fundamenterne til Bygningerne har været uforsvarligt opført. Det er den adstadige Højsteret, som udtaler dette. Som sagt, det ærede Medlem Hr. H. C. Hansen kan naar som helst faa Lejlighed til at kige i disse Papirer, hvis det ellers kan interessere ham.

Jeg synes ellers nok, at den højtærede Minister kunde have ladet sig aftvinge en Smule Interesse i denne Sag. Amtskommissionsmedlem Anthon Dalum maa finde sig i offentligt i Pressen at blive omtalt som en Mand, der sammen med Jordsælgerne — den ene af Jordsælgerne var i øvrigt hans Familie — og Sagførereren har været med til at holde Husmandens Papirer hen i 2 Aar og lade ham betale 6 $\frac{1}{2}$ pCt. af 20 000 Kr. i de 2 Aar, fordi man gik og ventede paa at spekulere i en ny Lov, som var under Opsejling herinde i Rigsdagen, i hvilken Anledning man har skrevet to forskellige Kontrakter. Jeg haaber i alt Fald ikke, det er almindeligt, at noget saadant foregaar.

Huset bliver af Syns- og Skønsmændene anslaaet til at være mindst 5 000 Kr. mindre værd, end Manden har Krav paa; der rettes alle de Anker mod Bygningen, som jeg nævnte i min første Tale og naturligvis ikke skal gentage; Amtskommissionsmedlem Anthon Dalum staar i Retten den ene Dag efter den anden og vidner sammen med Jordsælgerne mod Husmanden hele Tiden og paastaar, at naar Huset er daarligt, er det, fordi han ikke har holdt det ved lige, paa Trods af, at det fremgaar baade af Vestre Landsrets Dom og af Højsterets Dom, at det er ganske urigtigt, at det er af den Aarsag.

Naar Amtskommissionsmedlemmer tager saa meget fejl, og naar de viser sig at optræde saa lidt i Køberens, Husmandens Interesse — og for øvrigt Statens med, idet den er Prioritetshaver —, som det her er Tilfældet, forekommer det mig nok, at det burde kunne aftvinge den højtærede Minister en Smule Interesse.

Ministereren siger ganske vist, at saadanne Ting kunde jeg komme med til ham i Ministeriet. Ja, jeg har hørt det. Jeg ved ikke, hvad jeg skulde i Ministeriet med en Sag, som for det første er 7 Aar gammel, og som i Februar i Aar er afgjort af Højsteret. Nej, det har Ministeriet ikke noget at gøre med, for den Sag er der naturligvis ikke noget at gøre ved nu. Husmanden fik sin Ret, vel at mærke efter 7 Aars Kamp og uden den tilstrækkelige Bistand fra de Folk, som, staar direkte under Ministeren og skal varetage Statens og Husmændenes Interesser.

Det kan godt være, Ministeren mener, at det ikke er noget, der kan give mig Anledning til at tale om og kritisere disse Forhold, men jeg skal heroverfor sige, at det er mig i Grunden ogsaa revnende ligegyldigt, hvad Ministeren mener i den